

Hoogovens en wijngaarden

In het gezelschap van de grote Europese staten speelt het kleine Groothertogdom Luxemburg een niet te onderschatten rol: het is niet alleen een waardevolle Beneluxpartner, maar het werd bovendien uitverkoren als de zetel van de EGKS (Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal). Zoals we reeds zegden, is Luxemburg inderdaad 2586 km² groot met een bevolking van ongeveer 315 000 inwoners. Maar het Groothertogdom is centraal gelegen op het kruispunt van België, Duitsland en Frankrijk.

Reeds in de 10e eeuw werden de graven van Luxemburg of Lützelburg vernoemd. In 1354 werd het graafschap een hertogdom, dat lange tijd onafhankelijk bleef tot het in Bourgondische handen viel.

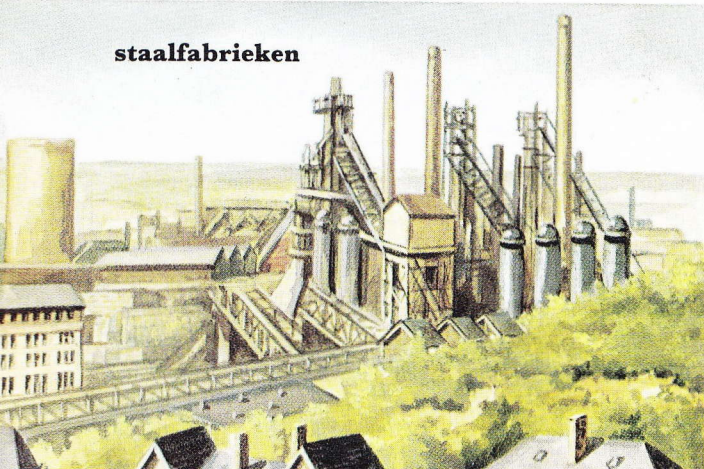
Van dat ogenblik af was het Hertogdom ongeveer hetzelfde lot beschoren als de Nederlanden: achtereenvolgens was het Frans, Spaans, Oostenrijks en zelfs Nederlands bezit. Het Hertogdom zocht zelf een tijd aansluiting bij de Duitse Bond, maar werd uiteindelijk in 1839 weer terug zelfstandig. Daarmee was het Hertogdom nog niet aan het eind van zijn moeilijkheden, want het werd zowel tijdens Wereldoorlog I als tijdens Wereldoorlog II door Duitse troepen bezet. Sedert 1940 werd het zelfs uitdrukkelijk bij het Derde Rijk ingelijfd. Op het einde van de oorlog werd het noordelijk deel van het land nog zeer zwaar geteisterd door het tegenoffensief van von Rundstedt. Geografisch is het Groothertogdom duidelijk in twee totaal verschillende streken te onderscheiden: de depressie van de Attert en de Sauer verdeelt het land inderdaad in het noordelijke Oesling en het zuidelijk Gutland. Oesling roept het beeld van onze Ardennen op: een plateau dat sterk bebost is en waarvan de rotsachtige bodem diep wordt ingesneden door de slingerende bijrivieren van de Moezel. In de onmiddellijke nabijheid van Echternach werd het primaire zandsteenblok zo sterk door de erosie en de verwering geboetseerd, dat men omwille van de schoonheid van het

land spreekt van "Klein Zwitserland".

Het zuidelijke Gutland vertoont een heel ander beeld: het reliëf is zacht golvend en de bodem is vruchtbaarder: akkers en weiden wisselen er met elkaar af, slechts hier en daar vind je nog een stukje woud.

Dit zuidelijk gedeelte van Luxemburg maakt de rijkdom uit van het land, niet alleen om zijn akkerbouw en wijnteelt, maar in de eerste plaats om het ijzererts dat men er ontgint: de mijnbouw en de metaalindustrie vormen inderdaad de pijlers van de Luxemburgse economie. Deze ertslagen zijn gelegen in het zuidwesten van Gutland met Differdange, Esch-sur-Alzette en Dudelange als grote centra. Meer noordelijk ligt ook nog Steinfort. In deze zone haalt men jaarlijks ongeveer 7 miljoen ton minette-erts (=ijzererts met een hoog gehalte aan fosfor) op, waarvan ongeveer 3 miljoen ton staal voortkomen. Daarvoor beschikt het Groothertogdom over niet minder dan 32 hoogovens en 5 staalfabrieken. Dank zij deze productie bekleedt dit kleine land een vooraanstaande plaats in de rij van de grote ijzer- en staalreuzen. Toch mag je daaruit niet besluiten, dat de Luxemburgse economie niet met moeilijkheden af te rekenen heeft. Er is vooreerst het gebrek aan steenkool, die on-

staalfabrieken

ijzerertsmin

Het kleine Groothertogdom Luxemburg staat, dank zij zijn rijke ijzerertslagen, mede aan de spits van de Europese metaal- en staalnijverheid. Hierdoor werd dit land een belangrijke partner, niet alleen in Beneluxverband, maar tevens in de grote Europese integratie, waarvan de EGKS een zeer bijzondere verwezenlijking is. Ere aan wie ere toekomt: de hoofdstad Luxemburg werd de zetel van dit hoge orgaan.

misbaar is voor de metaalnijverheid. Bovendien beschikt Luxemburg nog niet over voldoende grote verbindingswegen, want de uitvoer naar het buitenland is een noodzaak, omdat het binnenlands afzetgebied veel te beperkt is. Daar komt nog bij, dat de ontwikkeling van de Luxemburgse economie staat of valt met de metaalnijverheid. Deze eenzijdige oriëntatie houdt een groot gevaar in: indien de vraag naar ijzer en staal vermindert, ondergaat de hele economie er de nadelige invloed van. Wel tracht het Groothertogdom de constructiebedrijven te ontwikkelen en legt het zich meer en meer toe op het fabriceren van afgewerkte producten, zoals b.v. rollende bruggen, spoor- en tramwagematerieel, huishoudelijke en elektrische apparatuur, landbouwmachines, ijskasten, bromfietzen, enz.

Buiten de dominerende ijzer- en staalnijverheid beschikt Luxemburg nog wel over enkele andere belangrijke industrieën. In de Luxemburgse Ardennen zijn reeds sedert eeuwen vaklui gespecialiseerd in de lederbewerking. De schors van de eikebomen leverde de vereiste looistof, terwijl de aanwezigheid van kalkvrij water in de Ardense rivieren een even belangrijke factor was. En alhoewel men tegenwoordig de eikenschors niet meer nodig heeft, toch

blijft het Ardense water een grote rol spelen in de lederindustrie. Het grote centrum is Wiltz, waar men over de "traditionele" werkkrachten beschikt. Hier ontwikkelde zich natuurlijk ook een gespecialiseerde schoennijverheid. Luxemburg levert ook leistein, want het hele voetstuk is grotendeels uit blauwachtige schiefers samengesteld. Vermaard zijn eveneens de Luxemburgse keramiekbedrijven, die reeds in de 18e eeuw fijne kunstvoorwerpen en fantasieartikelen leverden. De streek van Wasserbillig heeft op dit gebied een grote bekendheid verworven. Was er in 1962 een zekere daling van de produktie waar te nemen in de textielindustrie, dan steeg de voedingsnijverheid met 6%. Het Luxemburgse bier (Diekirch) wordt overal in Europa om zijn kwaliteit gewaardeerd.

Naast de industrie draagt de landbouw in het Groothertogdom heel wat bij tot de nationale welvaart. Meer dan 20% van de bevolking leeft van de voortbrengselen in deze sector. Niettegenstaande het feit, dat 1/3 van de oppervlakte nog door wouden bedekt is, blijft de Luxemburgse boer gehecht aan zijn traditionele teelten: rogge en haver in Oesling, tarwe en fruit in Gutland. Daarnaast neemt de weideveeteelt steeds meer en meer uitbreiding. Van groot belang is tevens de wijnbouw, vooral in de Moezelvallei tussen Remich en Grevenmacher. Het tamelijk zonnige klimaat en de oriëntering van sommige moezelterrassen liggen mede aan de basis van een degelijke wijnproduktie. De witte Rieslinger en de Silvanerwijnen verwierven in het buitenland een benijdenswaardige reputatie. Bovendien leent de Luxemburgse druivensoort zich eveneens tot de bereiding van schuimwijnen. Ook het toerisme betekent voor Luxemburg een belangrijke bron van inkomsten.

wijnoogst

Reeds in 1922 sloot het Groothertogdom een verdrag met België, met het doel zijn economische expansie te bevorderen. In 1947 kwam het tot een douane-overeenkomst met Nederland, waaruit dan Benelux groeide: het was de eerste reële stap naar een verenigd Europa. Toen de hoofdstad Luxemburg bovendien nog de zetel werd van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal (augustus 1952) stond het Groothertogdom meteen in het brandpunt van de Europese belangstelling.